

ШКАЛАБАНДӢ (МИҚӢСУЗОРӢ)

Дар низоми ИМД ҳолҳои бадастовардаи довтолабон аз ҳар субтест тавассути шкалабандӣ (миқёсгузорӣ) ба балҳо баргардонида мешавад. Шкалабандии ҳолҳо барои ҳар субтести алоҳида дар доираи ҳар яке аз гурӯҳҳои ихтисосҳо ва қисмҳо ба роҳ монда мешавад. Ҷадвалҳои мувофиқати ҳолҳо ба балҳо дар сомонаи Марказ ба нашр мерасад.

Масалан, дар ИМД-2019 ҷадвали мувофиқати ҳолҳо ба балҳо аз субтести “Забони тоҷикӣ” дар доираи гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум – “Табиӣ ва техникӣ” чунин буд:

Ҷадвали 15

Мувофиқати ҳолҳо ба балҳо дар доираи гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум – “Табиӣ ва техникӣ” барои субтести “Забони тоҷикӣ”

Ҳол	Бал
0	0
1	1,5636
2	3,1274
3	4,6913
4	6,2568
5	7,8233
6	9,3917
7	10,9625
8	12,5353
9	14,1103
10	15,6862
11	17,2643
12	18,8441
13	20,4243
14	22,0049
15	23,5871
16	25,1697
17	26,7554
18	28,3415
19	29,9321
20	31,5248
21	33,1181
22	34,7111
23	36,3054
24	37,9024

Ҳол	Бал
25	39,4998
26	41,0954
27	42,6917
28	44,2862
29	45,8809
30	47,4735
31	49,0631
32	50,6498
33	52,2320
34	53,8118
35	55,3898
36	56,9651
37	58,5362
38	60,1063
39	61,6751
40	63,2425
41	64,8083
42	66,3722
43	67,9358
44	69,4992
45	71,0624
46	72,6250
47	74,1875
48	75

Мувофиқи тартиб барои ҳар субтест шумораи ҳадди аксари балҳо муайян шудааст. Барои шкалабандии ҳолҳои ҳар субтест шкалаҳои мувофиқ истифода мешаванд.

Агар довталаб имтиҳони қисми А – имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ (синфи 11-ум)-ро бомуваффақият супорад, аз 4 субтести ин қисм ӯ метавонад ҳамагӣ то 500 балро ба даст орад. Таносуби шумораи имконпазири бештарини балҳо барои субтестҳои қисми А вобаста аз фанни асосии имтиҳонии ихтисосҳое, ки супоридани ҳар 4 субтести қисми мазкурро талаб мекунад, дар доираи гурӯҳи ихтисосҳо гуногун буда метавонад. Масалан, барои ихтисоси 1020505 – “Информатика” аз гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум (табиӣ ва техникӣ) шумораи имконпазири бештарини балҳо, бо ибораи дигар, вазни субтестҳо, чунин аст: субтести “Забони тоҷикӣ” – 75 бал, субтести “Математика” – 175 бал, субтести “Химия” – 100 бал ва субтести “Физика” – 150 бал. Дар қисми А шумораи имконпазири бештарини балҳои субтести “Забони тоҷикӣ” барои ҳамаи ихтисосҳо 75 аст.

Барои ихтисосҳое, ки супоридани ду субтести аввали қисми А (субтестҳои 1-ум ва 2-юм) ва қисми В (имтиҳонҳои эҷодӣ ва маҳорати махсус)-ро талаб мекунад, масалан, ихтисоси 1030201 – “Тарбияи ҷисмонӣ” аз гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум (тиб, биология ва варзиш) шумораи имконпазири бештарини балҳои субтести 1-ум (“Забони тоҷикӣ”) 75 ва субтести 2-юм (“Биология”) 175 аст. Ҳамин тавр, агар довталаби дорои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфи 11-ум), ибтидоӣ ё миёнаи касбӣ ин ду субтестро бомуваффақият супорад, барои ихтисосҳои супоридани қисми В-ро талабкунанда аз онҳо ҳамагӣ то 250 балро ба даст оварда метавонад.

Аз 3 субтести қисми Б – имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумии асосӣ (синфи 9-ум) довталаб метавонад ҳамагӣ то 300 балро ба даст орад. Таносуби бали имконпазири ҳадди аксар барои субтестҳои қисми Б, вобаста аз фанни асосии имтиҳонии ихтисосҳо дар доираи гурӯҳи ихтисосҳо, метавонад гуногун бошад. Масалан, барои ихтисоси 2020301 – “Забон ва адабиёти тоҷик” аз гурӯҳи ихтисосҳои 3-юм (филология, педагогика ва санъат) шумораи имконпазири бештарини балҳои субтести “Забони тоҷикӣ” 125, субтести “Адабиёт/забони русӣ” 100 ва субтести “Забони хориҷӣ” 75 аст.

Барои ихтисосҳое, ки супоридани ду субтести аввали қисми Б (субтестҳои 1-ум ва 2-юм) ва қисми В-ро талаб мекунад, масалан, ихтисоси 201020131 – “Тарбияи ҷисмонӣ” аз гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум (тиб, биология ва варзиш) низ шумораи имконпазири бештарини балҳои субтести 1-ум (“Забони тоҷикӣ”) 75 ва субтести 2-юм (“Биология”) 175 аст. Ҳамин тавр, агар довталаби дорои таҳсилоти умумии асосӣ ин ду субтестро бомуваффақият супорад, барои ихтисосҳое, ки супоридани қисми В-ро талаб мекунад, аз онҳо ҳамагӣ то 250 балро ба даст оварда метавонад.

Холҳои аз имтиҳони қисми В бадастovarдаи довталабон, ки шумораи имконпазири бештарини онҳо барои ин қисм 100 аст, ба шкалаи 250-балӣ баргардонида мешавад. Ҳамин тавр, бали умумие, ки барои ихтисосҳои супоридани қисми В-ро талабкунанда аз ҷамъи балҳои аз ду субтести аввали қисми А ё Б (субтестҳои 1-ум ва 2-юм) ва аз қисми В бадастovarдаи довталаби ин имтиҳонҳоро бомуваффақият супорида ҳосил мешавад, метавонад то 500 бошад, яъне 250 бал барои ду субтести аввали қисми А ё Б ва 250 бали дигар барои қисми В.

Холҳои аз имтиҳони қисми Г (имтиҳонҳои иловагии таҳассусӣ) бадастovarда ба шкалаи 500-балӣ баргардонида мешавад. Бали умумие, ки барои ихтисосҳои супоридани қисми Г-ро талабкунанда аз ҷамъи балҳои аз қисмҳои А ва Г бадастovarдаи довталаби ин имтиҳонҳоро бомуваффақият супорида ҳосил мешавад, метавонад то 1000 бошад, яъне 500 бал барои қисми А ва 500 бали дигар барои қисми Г.

Шумораи имконпазири бештарини балҳо вобаста аз қисмҳои А ва Б
барои баъзе аз ихтисосҳо

Рамзи ихтисос	Номи ихтисос	Вазни субтестҳои имтиҳони қисми А			
		А1	А2	А3	А4
Гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум					
		Забони тоҷикӣ	Математика	Химия	Физика
1020505	Информатика	75	175	100	150
1740206	Истеҳсол, нигоҳдорӣ ва коркарди маҳсулоти растанипарварӣ	75	150	175	100
1540103	Усулҳои физикию химиявӣ ва асбобҳои назорати сифати маҳсулот	75	100	150	175
1690101	Меъморӣ*	75	175	-	-
Гурӯҳи ихтисосҳои 2-юм					
		Забони тоҷикӣ	Математика	География	Забони хориҷӣ**
125010403	Андоз ва андозбандӣ	75	175	100	150
125010304	Идораи инвеститсияҳои хориҷӣ	75	150	100	175
1020402	География	75	100	175	150
Гурӯҳи ихтисосҳои 3-юм					
		Забони тоҷикӣ	Таърих	Адабиёти тоҷик***	Забони хориҷӣ**
123010903	Журналист-тарҷумон	75	100	175	150
1020301	Забон ва адабиёти тоҷик	75	150	175	100
1020306	Забони англисӣ	75	100	150	175
1020307	Забони олмонӣ. Минтақашиносӣ	75	150	100	175
1030304	Олигофренопедагогика. Таърих	75	175	150	100
101020203	Таҳсилоти ибтидоӣ. Санъати мусиқӣ*	75	175	-	-
Гурӯҳи ихтисосҳои 4-ум					
		Забони тоҷикӣ	Таърих	Ҳуқуқ	Забони хориҷӣ**
123011301	Бойгонишиносӣ	75	175	150	100
1260102	Идораи давлатӣ ва ҳуқуқ	75	150	175	100
1230101	Муносибатҳои байналмилалӣ	75	150	100	175
102010204	Таърих. Забони англисӣ	75	175	100	150
1240101	Ҳуқуқи байналмилалӣ	75	100	175	150
121010124	Улуми Қуръон. Мероси хатӣ*	75	175	-	-

Рамзи ихтисос	Номи ихтисос	Вазни субтестҳои имтиҳони қисми А			
		А1	А2	А3	А4
Гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум					
		Забони тоҷикӣ	Биология	Химия	Физика
1740201	Агрономӣ	75	175	150	100
1790101	Кори табобатӣ	75	150	175	100
2800151	Истифодабарии техника ва таҷҳизоти тиббӣ	75	100	150	175
1030201	Тарбияи ҷисмонӣ*	75	175	-	-

*ихтисос супоридани қисми В (имтиҳонҳои эҷодӣ ва маҳорати махсус)-ро талаб мекунад;

**забони хориҷӣ аз рӯи интихоби докталаб (яке аз ин чор забон): англисӣ, немисӣ, франсаӣ, арабӣ;

***барои докталабоне, ки забони имтиҳонсупориашон русӣ аст, ин субтест аз забон ва адабиёти рус ва барои докталабоне, ки ихтисоси забон ва адабиёти ўзбекро интихоб мекунад, ин субтест аз забон ва адабиёти ўзбек аст.

Ҷадвали 17

Вазни субтестҳои имтиҳони қисми Б

Рамзи ихтисос	Номи ихтисос	Вазни субтестҳои имтиҳони қисми Б		
		Б1	Б2	Б3
Гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум				
		Забони тоҷикӣ	Математика	Физика
225013201	Автоматикунони кори бонк	75	125	100
243010301	Таъминоти барқ дар корхонаҳои саноатӣ	75	100	125
2690101	Меъморӣ*	75	175	-
Гурӯҳи ихтисосҳои 2-юм				
		Забони тоҷикӣ	Математика	География
225013102	Андоз ва андозбандӣ	75	125	100
2020402	География	75	100	125
Гурӯҳи ихтисосҳои 3-юм				
		Забони тоҷикӣ	Адабиёти тоҷик/ забони русӣ**	Забони хориҷӣ***
2020301	Забон ва адабиёти тоҷик	75	125	100
2020302	Забон ва адабиёти рус	75	125	100
2020306	Забони хориҷӣ (забони англисӣ)	75	100	125
2030131	Таълими мусиқӣ*	75	175	-
Гурӯҳи ихтисосҳои 4-ум				
		Забони тоҷикӣ	Таърих	Забони хориҷӣ***
2020101	Таърих	75	125	100

Рамзи ихтисос	Номи иختисос	Вазни субтестҳои имтиҳони қисми В		
		В1	В2	В3
Гурӯҳи иختисосҳои 5-ум				
		Забони тоҷикӣ	Биология	Химия
2790131	Кори ҳамширагӣ	75	125	100
251010101	Экологияи саноатӣ ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ	75	100	125
2030201	Тарбияи ҷисмонӣ*	75	175	-

*ихтисос супоридани қисми В (имтиҳонҳои эҷодӣ ва маҳорати махсус)-ро талаб мекунад;

**барои иختисоси забон ва адабиёти рус ин субтест аз забон русӣ аст;

***забони хориҷӣ аз рӯи интихоби доғалаб (яке аз ин чор забон): англисӣ, немисӣ, франсавӣ, арабӣ.